

به کارگیری روش هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت (ABC) در تعیین بهای تمام‌شده خدمات آموزشی مرکز آموزش کوتاه‌مدت
(مطالعه موردی: استان آذربایجان غربی)

حسین یوسفی پاشاییگ*

سید جعفر ایرانی**

چکیده

هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت (ABC) با تعیین کاربرد منابع، قیمت تمام‌شده را محاسبه می‌کند. این روش برای محاسبه بهای خدمات آموزشی مرکز آموزش کوتاه‌مدت مورد مطالعه در سال ۱۳۹۴ به کار گرفته شده است. در مرحله اول، بخش‌های مرکز به سه دسته کلاس‌ها و مدرسان، کادر اداری و پشتیبانی، ملزمات جاری و مصرفی تقسیم‌بندی شد. در مرحله دوم، مراکز فعالیت با تحلیل فعالیت مشخص شد. در مرحله سوم، هزینه‌های مراکز فعالیت آموزشی و اداری به بخش‌های عملیاتی بر اساس میزان فعالیت آنها تخصیص داده شد. در مرحله آخر بر اساس کاربرد اهداف هزینه از خدمات مراکز فعالیت بهای تمام‌شده خدمات آموزشی محاسبه شد. داده‌ها و اطلاعات هزینه‌ای از اسناد و دفاتر حسابداری مرکز مورد نظر جمع‌آوری و در نرم‌افزار اکسل تجزیه و تحلیل شد و هزینه‌های ایجادشده به فعالیت‌ها تسهیم و سرشکن شد. در پایان مشاهده شد که به کارگیری روش هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت در این مرکز امکان‌پذیر است. این روش به دلیل استفاده از مکانسیم‌ها و روش‌های صحیح‌تر در مقایسه با روش حسابداری سنتی، بهای تمام‌شده خدمات آموزشی را صحیح‌تر و دقیق‌تر محاسبه می‌کند و اطلاعات مفید و کاربردی را در اختیار مدیران و مسئولان جهت اخذ تصمیمات استراتژیک، عملیاتی و کوتاه‌مدت قرار می‌دهد.

واژه‌های کلیدی: هزینه‌یابی (ABC)، آموزش کوتاه‌مدت، تحلیل فعالیت، حسابداری سنتی، تسهیم.

hypal361@gmail.com
irani@acecr.ac.ir

* نویسنده مسئول: کارشناسی ارشد، مدیریت دولتی، جهاد دانشگاهی

** کارشناسی ارشد، مدیریت اجرایی، جهاد دانشگاهی

مقدمه

سیستم هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت، یکی از سیستم‌های نوین هزینه‌یابی محصولات و خدمات است که نیازهایی از قبیل محاسبه صحیح‌تر بهای تمام‌شده محصول، بهبود فرایند تولید، حذف فعالیت‌های زائد، شناخت محرک‌های هزینه، برنامه‌ریزی عملیات و تعیین راهبردهای تجاری را برای واحد اقتصادی برآورده می‌سازد. مراکز آموزش کوتاه‌مدت و دانشگاه‌ها، یکی از بخش‌های مهم و اثرگذار در هر کشور محسوب می‌شود که عملکرد آنها بر سایر بخش‌های جامعه تأثیر اساسی دارد. در سازمان‌های خدماتی، هزینه‌های دستمزد، بخش عمده هزینه‌هاست و از این‌رو هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت می‌تواند مبنایی برای تخصیص بهینه این هزینه‌ها باشد. وجود هزینه‌های سربار، نحوه تخصیص مناسب آن به کالا یا خدمات ارائه شده، تأثیر آن بر بهای تمام‌شده و در نهایت اتخاذ تصمیم درباره مهم‌ترین موضوعات فراروی مدیران، از جمله موارد مهمی است که ضرورت پژوهش حاضر را فراهم نموده است.

در بخش آموزش کوتاه‌مدت، در مقایسه با سایر بخش‌ها، مطالعات و اقدامات عملی شایسته‌ای درباره هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت انجام نشده است که پرداختن به این موضوع، مهم و ضروری است. در کشور ما نیز در سال‌های اخیر بر اهمیت به کارگیری اطلاعات صحیح و دقیق در تصمیم‌گیری‌ها و لزوم شفافسازی هزینه‌ها و منابع درآمدی تأکید شه است که این امر، اهمیت توجه به این مسئله را مشهودتر می‌کند.

پیشینه داخلی

جبارزاده و مرادی (۱۳۹۳) در تحقیقی نشان داند که روش هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت زمان‌گر، مدلی ساده‌تر، ارزان‌تر و به مراتب قدرتمدنتر از رویکرد هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت متداول است. این مدل، فرآیند هزینه‌یابی را از طریق حذف نیاز برای مصاحبه و نظرسنجی از کارکنان برای تخصیص هزینه‌های منابع به فعالیت‌ها، پیش از حرکت دادن آنها به سوی اهداف هزینه، ساده می‌نماید.

عباسی (۱۳۹۱)، در کاربرد هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت در رشته‌های تحصیلی علوم انسانی دانشگاه آزاد اسلامی، قیمت تمام‌شده هر یک از رشته‌های علوم انسانی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علی‌آباد کتول را محاسبه نموده است. اطلاعات مالی از اسناد و صورت‌های

_____ به کارگیری روش هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت (ABC) در .. / ۱۴۷

مالی واحد برای سال تحصیلی ۱۳۸۶-۱۳۸۷ استخراج شده و در مراحل محاسباتی از روش رگرسیون استفاده شده است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که امکان شناسایی فعالیتهای موجود هزینه، محرك‌های هزینه و منابع سربار به تفکیک سربار مستقیم و غیر مستقیم و تخصیص آن بین رشته‌های علوم انسانی واحد دانشگاهی وجود دارد.

عباسی و صابری (۱۳۹۱) در مقاله «کاربرد روش‌های هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت و سنتی در محاسبه قیمت تمام‌شده آموزش دانشجویان»، با استفاده از مدل رگرسیون، سربار به روش هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت برای هر گروه آموزشی تخصیص داده و سپس با نتایج روش سنتی تخصیص سربار مقایسه کردند. برای این منظور از آزمون T برای دو گروه واپسیه و آزمون رتبه‌ای علامت ویلکاکسون استفاده شده است. نتایج نشان می‌دهد که قیمت تمام‌شده رشته‌های تحصیلی در هر دو گروه آموزشی به روش هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت، کمتر از قیمت تمام‌شده هر رشته تحصیلی به روش سنتی است.

نمازی و شمس‌الدینی (۱۳۹۵) در مقاله‌ای به بررسی تأثیر یادگیری بر مبنای روش‌های «مدل میانگین زمان انباسته» و «مدل نهایی هزینه تجمعی» بر سیستم هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت عمل‌گرا پرداخته‌اند. یافته‌ها نشان می‌دهد منحنی یادگیری و روش محاسبه آن تأثیر بالهیاتی روی قیمت تمام شده، انحرافات هزینه و بودجه حاصل از فعالیت دارد.

خادمی‌پور و اکبری نفت چالی (۱۳۹۲) در مقاله «هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت زمان‌گرا» با مطرح کردن سیستم هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت زمان‌گرا، یکنوع ساده‌سازی پیش از وقوع انجام دادند. این سیستم بر عامل زمان تکیه دارد. اشتباه در برآورد زمان و معادله زمانی موجب انحراف در سیستم خواهد شد.

پیشینهٔ خارجی

توجه و علاقه‌مندی نویسنده‌گان و محالف علمی برای استفاده از روش هزینه‌یابی در بین مراکز آموزشی به اواسط دهه ۸۰ میلادی برمی‌گردد. جاررات^۱، هان هام^۲ و ناو^۳

1. Jarratt
2. Hanham
3. Nao

نسبت به دیگران در توسعه و کاربرد مفاهیم هزینه‌یابی و شناسایی هزینه‌های بخش آموزش سهم بیشتری داشته‌اند. آنها معتقد بودند که استفاده از مفاهیم حسابداری مدیریت در مراکز آموزشی می‌تواند آنها را در برنامه‌ریزی، نظارت و تخصیص بهینه منابع کمک کند.

در مقاله دولیت و همکاران (۲۰۰۴) در حسابداری تعهدی، آثار مالی مبادلات و رویدادها، به هنگام وقوع و بدون توجه به زمان دریافت یا پرداخت وجود نقد شناسایی می‌شود.

هرمیستون در سال ۱۹۹۹، مقاله‌ای در هشتمین کنفرانس سراسری مؤسسات تحقیقاتی و برنامه‌ریزی در کشور کانادا ارائه داد. وی با توجه به نتایج حاصل از اجرا و به کارگیری سیستم‌های هزینه‌یابی در دانشگاه مانتی توبا – که این مطالعه در آنجا انجام شده است – به تجزیه و تحلیل هزینه‌های این دانشکده در طول یک دوره مالی پرداخته است.

اثربخشی روش هزینه‌یابی و به کارگیری سیستم حسابداری مدیریت در بین دانشگاه‌ها به طور عمده در پژوهش کروبیر و دریوری (۱۹۹۶) مورد توجه قرار گرفت. این دو نویسنده با انجام یک تحقیق مقطعی از دانشگاه‌های موجود در کشور انگلستان در یک دوره پنج ساله (از سال ۱۹۹۰-۱۹۹۵)، دانشگاه‌های این کشور را از نظر سیستم هزینه‌یابی و شناسایی هزینه‌ها مقایسه کردند. برای این منظور، پرسشنامه تهیه شده را برای صد و یازده عضو این دانشگاه‌ها – که بیشتر مدیرگروه‌ها و مسئولان بخش مالی بودند – ارسال کردند. از این تعداد پرسشنامه، ۴۷٪ آن ارجاع و قابل استفاده شد. نتایج این مطالعات، برخی اطلاعات مناسب را برای مقایسه بین سیستم‌های هزینه‌یابی دانشگاه‌ها فراهم کرد.

کشورهای زیادی تا به حال از سیستم هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت در دانشگاه‌ها استفاده کرده‌اند. به عنوان مثال دانشگاه منچستر در کشور انگلستان از این سیستم برای شناسایی و کشف دقیق هزینه‌ها استفاده کرد (Hermiston, 1999).

تأکید حسابداری تعهدی بر کلیه دارایی‌ها و نه فقط وجود نقد است. مستندات حاصل از نظام یادشده شامل اطلاعات کاملی درباره جریان‌های نقدی نیز هست، به گونه‌ای که صورت جریان‌های وجود نقد جزء جدانشدنی مجموعه صورت‌های مالی تنظیم شده در نظام حسابداری تعهدی به شمار می‌آید (Loudder et al, 1992).

_____ به کارگیری روش هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت (*ABC*) در .. / ۱۴۹ در نظام حسابداری تعهدی، تحصیل دارایی از مخارج سرمایه‌ای محسوب می‌شود و بهای تمام شده آن، در طول عمر مفید مورد انتظار دارایی مورد نظر سرشنکن می‌شود. این به معنای اجتناب‌ناپذیر بودن شناسایی و ارزیابی دارایی‌ها در نظام حسابداری تعهدی و البته تحمل مخارج و هزینه‌های مربوط است (Loudder et al, 1992).

هدف پژوهش

هدف این تحقیق، بررسی به کارگیری روش هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت در تعیین بهای تمام شده خدمات آموزشی در مراکز آموزش کوتاه‌مدت و بررسی استفاده از مدل هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت در محاسبه هزینه‌های آموزش کوتاه‌مدت است.

پرسش‌های پژوهش

۱. آیا به کارگیری مدل هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت در مراکز خدمات آموزشی کاربرد دارد؟
۲. آیا به کارگیری مدل هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت در مراکز خدمات آموزشی موجب محاسبه واقعی تر هزینه‌ها می‌شود؟

جامعه آماری پژوهش

جامعه آماری شامل دوره‌های کوتاه‌مدت آموزشی مرکز مورد مطالعه برای ترم تابستان سال تحصیلی ۱۳۹۴ است.

قلمرو پژوهش

تاکنون در ایران پژوهشی برای محاسبه بهای تمام شده دوره‌های آموزشی کوتاه‌مدت بر اساس فعالیت صورت نگرفته است. از این‌رو از نظر قلمرو مکانی و زمانی، این تحقیق دارای نوآوری است. بازه زمانی تحقیق شامل یک ترم تحصیلی (ترم تابستان سال ۱۳۹۴) است. قلمرو مکانی تحقیق حاضر، مرکز آموزش کوتاه‌مدت مورد مطالعه است که بنا بر طبقه‌بندی اطلاعات و صلاح‌دید مرکز یادشده از قید نام مرکز خودداری شده است.

روش تحقیق و ابزار تجزیه و تحلیل داده‌ها

اجرای تحقیق از نوع پیمایشی و از طریق مراجعه حضوری محقق است. تحقیق از حیث ماهیت و هدف، کاربردی است و از لحاظ کمی و کیفی، تحقیق کیفی است. اطلاعات لازم برای رد یا قبول فرضیه‌های پژوهش از طریق مراجعه حضوری به مرکز و از استناد و دفاتر حسابداری برای گردآوری و از نرم‌افزار اکسل برای طبقه‌بندی و مرتب کردن داده‌ها استفاده می‌شود. برای تأیید یا عدم تأیید سوال‌ها، از روش‌های توصیفی و مقایسه‌ای استفاده می‌شود.

طراحی مدل و به کارگیری سیستم هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت

در مرحله طراحی سیستم، طراحی فعالیت‌ها باید طوری انجام شود که کمترین هزینه و پیچیدگی را داشته باشد تا فراهم کننده اطلاعات جزیی در تمامی سطوح فعالیت‌ها و در راستای بهبود فرایندها باشد. طراحی شامل مراحل زیر است:

- تعیین هدف هزینه با توجه به نوع سازمان
- تعریف مراکز فعالیت و گروه‌بندی فعالیت‌ها در داخل مراکز فعالیت
- آنالیز فعالیت درون مراکز فعالیت جهت مشخص کردن فعالیت‌های مربوط به هر کدام از اهداف هزینه
- شناسایی منابع مورد نیاز برای انجام هر یک از فعالیت‌ها و ویژگی‌های هر یک از

منابع

- تعریف و شناسایی محرک منابع
- عملیات هزینه‌یابی در مراکز فعالیت
- تعریف و شناسایی محرک‌های هزینه بر حسب مراکز فعالیت
- عملیات تخصیص هزینه‌های غیر مستقیم به هدف هزینه
- محاسبه بهای تمام‌شده هدف هزینه

مراحل طراحی و به کارگیری سیستم پیشنهادی هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت در مرکز آموزش مورد مطالعه

برای به کارگیری سیستم هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت در مرکز آموزش کوتاه‌مدت مورد مطالعه، مراحل زیر دنبال شده است که ترتیب مراحل انجام، به شرح زیر است:

- گام اول: شناسایی وضعیت سیستم موجود از جنبه‌های مختلف، تشریح اهداف و برگزاری دوره‌های آموزشی. برای جمع‌آوری اطلاعات به همکاری و استفاده از کارشناسان مرکز مورد بررسی نیاز بود که پس از بررسی و آموزش همکاران درباره نحوه گردآوری اطلاعات، فرم‌ها در اختیار آنها قرار گرفت.

- گام دوم: تفکیک فعالیتها و خدمات آموزشی با توجه به هدف هزینه. از آنجا که هدف هزینه در این پژوهش، محاسبه بهای تمام‌شده مقاطع آموزشی است، فعالیت‌هایی که درباره هر یک از اهداف هزینه است، همراه با درصد آن فعالیت مشخص شد تا صرفاً این فعالیتها به هدف هزینه تخصیص یابند.

- گام سوم: انتخاب مبنای تسهیم هزینه برای تخصیص هزینه‌های هر مقطع آموزشی به هدف آن. برای تسهیم هزینه‌های هر مقطع، یک مبنای تسهیم تعریف شد تا بر اساس آن، هزینه‌های ایجادشده در هر مقطع به هدف هزینه تخصیص یابد.

- گام چهارم: تسهیم هزینه‌های مربوط به مرکز آموزش (هزینه‌های غیر مستقیم سرباری) به هر یک از اهداف هزینه. با استفاده از مبناهای تسهیم هزینه که برای هر سطح تعریف شد، هزینه‌های غیر مستقیم سرباری به اهداف هزینه تخصیص می‌یابد.

- گام پنجم: آنالیز فعالیت در هر مقطع آموزشی برای شناسایی بخش‌های مختلف و فعالیت‌هایی که توسط هر بخش در راستای اهداف هزینه‌های متعدد انجام می‌شود. با آنالیز فعالیت‌ها، درصد فعالیت‌ها و هزینه‌های مربوط به هر مقطع مشخص شده، تا بر این اساس این گروه از هزینه‌ها به هر مقطع، مناسب با میزان استفاده از فعالیتها تخصیص یابد.

- گام ششم: هزینه‌یابی مراکز فعالیت. با توجه به نتایج آنالیز فعالیت و طول ترم

آموزشی، هزینه‌های مربوط به فعالیت‌های مستقیم و فعالیت‌های سرواری غیر مستقیم از دفاتر حسابداری شناسایی می‌شود و بر حسب نوع هزینه در هر مقطع آموزشی نفکیک می‌گردد.

گام هفتم: تخصیص هزینه‌های مستقیم و غیر مستقیم به هر مقطع آموزشی. در این مرحله با توجه به میناهاهی تعریف شده در هر یک از مراکز فعالیت پشتیبانی، هزینه‌های این مرکز به اهداف هزینه (مقاطع آموزشی مرکز) تخصیص می‌یابد، تا بر این اساس با مشخص کردن منابع مورد نیاز برای ارائه سطوح آموزشی و هزینه‌های ایجاد شده، بهای تمام شده یک ساعت خدمات آموزشی هر یک از کلاس‌های مقاطع آموزشی و هر یک از فرآگیران محاسبه گردد.

تعیین سطوح و مقاطع آموزشی و حق التدریس و مزایای مدرسان مرکز آموزش
کوتاه‌مدت مورد مطالعه

در این مرکز، آموزش زبان انگلیسی از مبتدی تا پیشرفته در سه سطح کودکان، نوجوانان و بزرگسالان برگزار می‌شود. هر یک از این سطوح خود شامل مقاطع آموزشی مختلفی است. در جدول ذیل آمار فراغیران در ترم تابستان ۱۳۹۴ آمده است. هر مدرس برای یک کلاس در طول یک ترم آموزشی، چهل ساعت تدریس می‌کند.

جدول ۱- فهرست حق التدریس کلاس‌های تشکیل شده مرکز آموزش در تابستان ۹۶

سطح آموزشی	ردیف	مقطع	تعداد کلاس تشکیل شده	میانگین نفرات در هر کلاس	میانگین نفرات در تمام کلاس‌ها	مددوس به اضافه ۲۰٪ مدهم بینمه مرکز (دیال)	حق الزحمه هر ساعت تدریس شده هر کلاس در دیک نوم	حق الزحمه هر ساعت تدریس شده هر کلاس در دیک نوم (دیال)	حق الزحمه مدرس برای هر مقطع در دیک نوم (دیال)	حق الزحمه مدرس برای هر مقطع در دیک نوم (دیال)	سطح کودکان
۱	kids1	۴۶	۱۷	۷۸۲	۶۴,۳۹۰	۴۰	۲,۵۷۵,۶۰۰	۲,۵۷۵,۶۰۰	۱۱۸,۴۷۷,۶۰۰	۰	۰
۲	kids2	۱۲	۱۷	۲۰۴	۶۴,۳۹۰	۴۰	۲,۵۷۵,۶۰۰	۲,۵۷۵,۶۰۰	۳۰,۹۰۷,۲۰۰	۰	۰
۳	kids3	۱۶	۲۰	۳۲۰	۶۴,۳۹۰	۴۰	۲,۵۷۵,۶۰۰	۲,۵۷۵,۶۰۰	۴۱,۲۰۹,۶۰۰	۰	۰
۴	kids4	۱۹	۱۹	۳۶۱	۶۴,۳۹۰	۴۰	۲,۵۷۵,۶۰۰	۲,۵۷۵,۶۰۰	۴۸,۹۳۶,۴۰۰	۰	۰

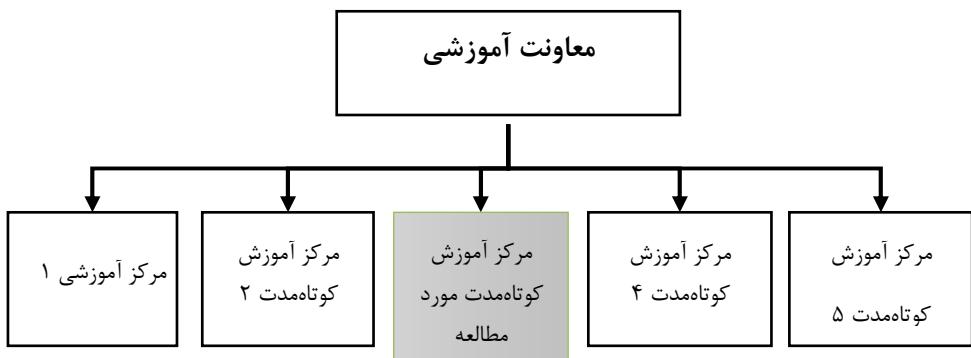
به کارگیری روش هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت (ABC) در .. / ۱۵۳

۲۵,۷۵۶,۰۰۰	۲,۵۷۵,۶۰۰	۴۰	۶۴,۳۹۰	۱۷۰	۱۷	۱۰	kids5	۵	سطح نوجوانان
۱۸,۰۲۹,۲۰۰	۲,۵۷۵,۶۰۰	۴۰	۶۴,۳۹۰	۱۲۶	۱۸	۷	kids6	۶	
۲۰,۶۰۴,۸۰۰	۲,۵۷۵,۶۰۰	۴۰	۶۴,۳۹۰	۱۳۶	۱۷	۸	kids7	۷	
۱۲,۸۷۸,۰۰۰	۲,۵۷۵,۶۰۰	۴۰	۶۴,۳۹۰	۸۵	۱۷	۵	kids8	۸	
۲۸,۳۳۱,۶۰۰	۲,۵۷۵,۶۰۰	۴۰	۶۴,۳۹۰	۱۹۸	۱۸	۱۱	kids9	۹	
۵,۱۵۱,۲۰۰	۲,۵۷۵,۶۰۰	۴۰	۶۴,۳۹۰	۲۴	۱۲	۲	kids10	۱۰	
۱۰,۳۰۲,۴۰۰	۲,۵۷۵,۶۰۰	۴۰	۶۴,۳۹۰	۴۰	۱۰	۴	kids11	۱۱	
۳۱,۲۰۰,۰۰۰	۳,۱۲۰,۰۰۰	۴۰	۷۸,۰۰۰	۱۴۰	۱۴	۱۰	B1	۱۲	
۲۸,۰۸۰,۰۰۰	۳,۱۲۰,۰۰۰	۴۰	۷۸,۰۰۰	۱۲۶	۱۴	۹	B2	۱۳	
۲۸,۰۸۰,۰۰۰	۳,۱۲۰,۰۰۰	۴۰	۷۸,۰۰۰	۱۵۳	۱۷	۹	B3	۱۴	
۲۸,۰۸۰,۰۰۰	۳,۱۲۰,۰۰۰	۴۰	۷۸,۰۰۰	۱۹۸	۲۲	۹	L1	۱۵	
۳۴,۳۲۰,۰۰۰	۳,۱۲۰,۰۰۰	۴۰	۷۸,۰۰۰	۲۳۱	۲۱	۱۱	L2	۱۶	
۲۱,۸۴۰,۰۰۰	۳,۱۲۰,۰۰۰	۴۰	۷۸,۰۰۰	۱۳۳	۱۹	۷	L3	۱۷	
۲۱,۸۴۰,۰۰۰	۳,۱۲۰,۰۰۰	۴۰	۷۸,۰۰۰	۱۳۳	۱۹	۷	L4	۱۸	
۲۱,۸۴۰,۰۰۰	۳,۱۲۰,۰۰۰	۴۰	۷۸,۰۰۰	۱۳۳	۱۹	۷	L5	۱۹	
۲۹,۶۳۲,۰۰۰	۳,۷۰۴,۰۰۰	۴۰	۹۲,۶۰۰	۱۳۶	۱۷	۸	L6	۲۰	سطح بزرگسالان
۲۵,۹۲۸,۰۰۰	۳,۷۰۴,۰۰۰	۴۰	۹۲,۶۰۰	۱۱۹	۱۷	۷	L7	۲۱	
۱۸,۵۲۰,۰۰۰	۳,۷۰۴,۰۰۰	۴۰	۹۲,۶۰۰	۹۵	۱۹	۵	L8	۲۲	
۱۸,۵۲۰,۰۰۰	۳,۷۰۴,۰۰۰	۴۰	۹۲,۶۰۰	۹۰	۱۸	۵	L9	۲۳	
۲۲,۲۲۴,۰۰۰	۳,۷۰۴,۰۰۰	۴۰	۹۲,۶۰۰	۸۴	۱۴	۶	L10	۲۴	
۱۴,۸۱۶,۰۰۰	۳,۷۰۴,۰۰۰	۴۰	۹۲,۶۰۰	۵۲	۱۳	۴	L11	۲۵	
۱۸,۵۲۰,۰۰۰	۳,۷۰۴,۰۰۰	۴۰	۹۲,۶۰۰	۷۵	۱۵	۵	L12	۲۶	
۱۴,۸۱۶,۰۰۰	۳,۷۰۴,۰۰۰	۴۰	۹۲,۶۰۰	۶۰	۱۵	۴	L13	۲۷	
۱۸,۵۲۰,۰۰۰	۳,۷۰۴,۰۰۰	۴۰	۹۲,۶۰۰	۷۰	۱۴	۵	L14	۲۸	
۲۲,۲۲۴,۰۰۰	۳,۷۰۴,۰۰۰	۴۰	۹۲,۶۰۰	۸۴	۱۴	۶	L15	۲۹	
۷۷۹,۵۸۴,۰۰۰	۹۰,۳۳۱,۶۰۰	۱۱۶	۲,۲۵۸,۲۹۰	۴۵۵۸	۴۸۳	۲۶۴	جمع کل		

تعیین حقوق، دستمزد و مزایای نیروی انسانی مرکز آموزش کوتاه‌مدت مورد مطالعه

حقوق و دستمزد و مزایای معاونت آموزشی مرکز در تابستان ۱۳۹۴

باید کلیه حقوق و دستمزد و مزایای دریافتی معاونت آموزشی در تابستان ۱۳۹۴ بین پنج شعبه آموزش کوتاه‌مدت مستقر در استان تشهیم و سرشنک شود. از آنجایی که در پژوهش حاضر، انجام هزینه‌یابی فقط بر مبنای فعالیت مرکز آموزش کوتاه‌مدت X انجام می‌گیرد، ملاک تسهیم حقوق و دستمزد و مزایای معاونت آموزشی را نسبت تعداد

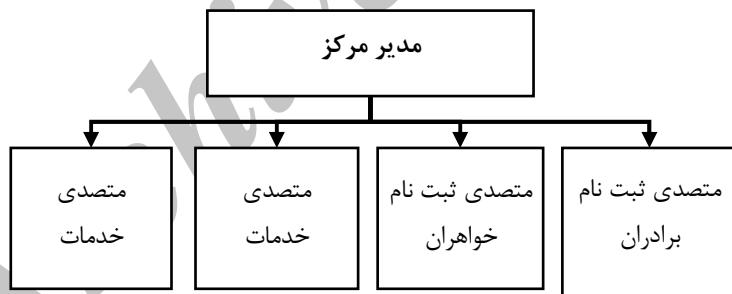
شکل ۱- چارت سازمانی معاونت آموزشی واحد

جدول ۲- گزارش سرشکن کردن حقوق و دستمزد معاون آموزشی در تابستان ۹۴

ردیف	شنبه X	شنبه Y	شنبه Z
۴			
۵			
جمع کل	۷۱۸	۷۳۱	۱۰

تعیین حقوق، دستمزد و مزایای نیروی انسانی مستقیم مرکز آموزش کوتاه‌مدت مورد مطالعه

باید کل پرداختی‌های نقدی و غیر نقدی مرکز آموزش از بابت کارکنان مرکز در تابستان ۱۳۹۴ تعیین شود. پرداختی‌های نقدی شامل حقوق ثابت طی قرارداد، اضافه‌کاری، حق مسکن، حق اولاد، ایاب و ذهاب، صندوق بازنشستگی، عیدی سالانه، پاداش سالانه، سنتوات بازنشستگی، سهم مرکز از بیمه تأمین اجتماعی (شامل ۲۳ درصد از ناخالص پرداختی هر فرد)، سهم مرکز از بیمه تکمیل درمان کارکنان (شامل ۵۰ درصد از کل مبلغ بیمه تکمیلی هر فرد و افراد تحت تکفل فرد) و پرداخت‌های غیر نقدی شامل بن کالای غیر نقدی و حق لباس برای برخی مشاغل است.

شکل ۲ - چارت سازمانی مرکز آموزش مورد مطالعه

جدول ۳- گزارش حقوق، دستمزد، مزایای کارکنان

مرکز آموزش کوتاه‌مدت مورد مطالعه در تابستان سال ۹۴

باداش سه ماهه بازنشستگی (ریال)	۴,۹۵,۹۹۸	۵,۰۹۱,۹۹۴	۲,۹۴۰,۳۷۶	۳,۰۵۰,۴۰۳	۰.
باداش سالانه بازنشستگی (ریال)	۱۶,۳۰۸,۳۷۷	۲۰,۳۶۷,۹۷۷	۱۱,۷۶۱,۵۰۲	۱۴,۰۲۲,۴۱۱	۰.
باداش سه ماهه (ریال)	۹۵۷,۸۳	۱,۵۰,۱۵۰	۱,۵۰,۷۵۰	۱,۵۰,۸۰,۷۵۰	۰.
باداش سالانه (ریال)	۳,۰۳۹,۰۳۲	۶,۰۰۰	۶,۰۰۰	۶,۰۰۰	۰.
عیدی سه ماهه (ریال)	۹۵۷,۸۳	۱,۵۰,۷۵۰	۱,۵۰,۷۵۰	۱,۵۰,۸۰,۷۵۰	۰.
عیدی سالانه (ریال)	۳,۰۳۹,۰۳۲	۶,۰۰۰	۶,۰۰۰	۶,۰۰۰	۰.
بن سه ماهه (ریال)	۱,۶۷,۷۳	۲,۰۵,۰۰۰	۲,۰۵,۰۰۰	۲,۰۵,۰۰۰	۰.
بن سالانه (ریال)	۱۰,۰۵۰,۰۰۰	۱۰,۰۵۰,۰۰۰	۱۰,۰۵۰,۰۰۰	۱۰,۰۵۰,۰۰۰	۰.
حقوق شهروزهای اضافه سهیم	۳۷,۰۷,۶۰۷	۴۵,۴۵,۴۵,۴۵	۴۱,۴۷,۶۷,۶۷,۶۹	۴۶,۶۹,۷۵,۷۶	۲۰,۰۴,۱۳۲
بیمه و سهم پس انداز مورک (ریال)	۳۶,۳۶,۳۶,۳۶	۴۸,۰۵,۰۵	۴۱,۰۴,۷۶,۷۵,۸	۴۶,۶۹,۷۵,۷۶	۲۰,۰۴,۱۳۲
حقوق مردماده به اضافه سهیم بینه	۳۶,۳۶,۳۶,۳۶	۴۸,۰۵,۰۵	۴۱,۰۴,۷۶,۷۵,۸	۴۶,۶۹,۷۵,۷۶	۲۰,۰۴,۱۳۲
و سهم پس انداز مورک (ریال)	۳۶,۳۶,۳۶,۳۶	۴۸,۰۵,۰۵	۴۱,۰۴,۷۶,۷۵,۸	۴۶,۶۹,۷۵,۷۶	۲۰,۰۴,۱۳۲
حقوق تبریه به اضافه سهیم بینه	۴۳,۱۸,۳۲۴	۲۴,۰۷,۱۲,۱۲	۲۷,۰۲,۰۶,۰۹	۳۳,۰۵,۰۵,۰۱	۲۴,۰۳,۷۶,۷۳۲
و سهم پس انداز مورک (ریال)	۴۳,۱۸,۳۲۴	۲۴,۰۷,۱۲,۱۲	۲۷,۰۲,۰۶,۰۹	۳۳,۰۵,۰۵,۰۱	۲۴,۰۳,۷۶,۷۳۲
سمت	۴۳,۱۸,۳۲۴	۲۴,۰۷,۱۲,۱۲	۲۷,۰۲,۰۶,۰۹	۳۳,۰۵,۰۵,۰۱	۰
ردیف	۱	۲	۳	۴	۵

جعی کے	۱۹۹۱، ۲۱۱، ۹۷۸	۱۱۱۱، ۱۳۰، ۵۶۷	۱۶۷۱، ۱۸۷، ۲۲۱	۱۶۷۱، ۱۸۷، ۲۲۲	۱۷۷۱، ۲۶۷، ۵۲۲	۱۷۷۱، ۲۶۷، ۵۲۳	۱۷۷۱، ۲۶۷، ۵۲۴	۱۷۷۱، ۲۶۷، ۵۲۵	۱۷۷۱، ۲۶۷، ۵۲۶
-----------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

تعیین حقوق، دستمزد، مزایای نیروی کمکی مرکز آموزش کوتاه‌مدت مورد مطالعه در شرایطی مانند روزهای ثبت‌نام، برگزاری امتحانات میان‌ترم و پایان‌ترم که حجم کاری بسیار بالاست و در طراحی سوالات و سی‌دی آموزشی، شعبه با دستور معاون آموزشی استان از اساتید به عنوان پرسنل کمکی استفاده می‌کند و حق‌الزحمه آنها در قالب حق التدریس پرداخت می‌شود.

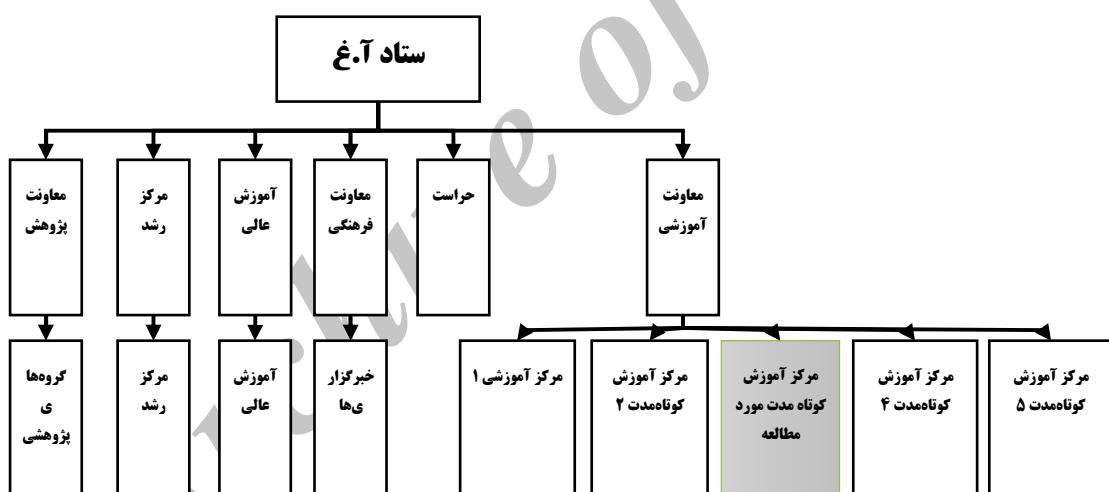
جدول ۴- هزینه‌های جانبی دستمزد در مرکز آموزش کوتاه‌مدت در تاپستان ۹۴

ردیف	نوع هزینه	تعداد	دستمزد هر نفر + سهم ٪۲۰ بیمه واحد برای (ریال)	کل هزینه
۱	هزینه کارکنان کمکی در زمان ثبت‌نام	۶۰	۲۰۴,۰۰۰	۱۲,۲۴۰,۰۰۰
۲	هزینه مراقب امتحانی	۸	۱۵۱,۱۰۴	۱,۲۰۸,۸۳۲
۳	هزینه طراحی سوالات و سیدی آموزشی	۳	۱,۶۸۰,۰۰۰	۵,۰۴۰,۰۰۰
جمع کل				۱۸,۴۸۸,۸۳۲

هزینه سرشکن شده ستادی به مرکز آموزش کوتاه مدت مورد مطالعه وظیفه اصلی قسمت ستادی، تدوین اهداف و برنامه های بلند، عقد قراردادها و تفاهم نامه های تحقیقاتی و اجرایی و نظارتی، مدیریت درآمدها و هزینه کرد کلیه قسمت های استان آذربایجان غربی، انجام کلیه امور مربوط به حقوق و دستمزد و مزایای کلیه کارکنان استان ... است. بی گمان قسمتی از فعالیت های ستادی مربوط به مرکز

آموزش مورد مطالعه ماست که باید سهم مرکز آموزش کوتاهمدت مورد مطالعه از هزینه‌هایی ستادی در تابستان ۱۳۹۴ مشخص گردد. از آنجایی که سیستم حسابداری مورد استفاده در واحد ستادی آذربایجان غربی از نوع حسابداری سنتی است، بنابراین با مشورت و راهنمایی استاد راهنما و همچنین راهنمایی حسابداری آذربایجان غربی، کلیه هزینه‌های ستادی آذربایجان غربی در طول یک سال یا در طول یک فصل بر اساس دفاتر و اسناد ثبتی تعیین می‌گردد (N). سپس مجموع کلیه هزینه‌های سالانه و یا فصلی تمامی قسمت‌های زیرمجموعه جهاد دانشگاهی استان به غیر از هزینه‌های ستادی بر اساس دفاتر و اسناد ثبتی تعیین می‌گردد (M).

= هزینه‌های مرکز رشد	= هزینه گروههای پژوهشی
= هزینه‌های خبرگزاری‌ها	= C
= مرکز آموزش کوتاهمدت ۱	= E
= مرکز آموزش کوتاهمدت ۳	= J
= هزینه‌های ستادی	= I

شکل ۳- چارت سازمانی واحد در استان

$$A+B+C+D+E+F+J+H+I=M \\ H / M / 100 = \%X$$

بنا بر اعلام حسابداری سтاد استان آذربایجان غربی:

ریال $N * \%X = Y = ۴۰۵,۵۰۰$ ، ۱۴۱

تعیین هزینه‌های مرکز آموزش کوتاه‌مدت مورد مطالعه

هزینه‌های انجام شده و تحقق‌یافته در مرکز آموزش کوتاه‌مدت مورد مطالعه در تابستان ۱۳۹۴، شامل دو گروه کلی هزینه‌های است که عبارتند از:

۱- هزینه‌های مصرفی مرکز در تابستان ۱۳۹۴

۲- هزینه‌های استهلاک مرکز در تابستان ۱۳۹۴

هزینه‌های مصرفی مرکز در تابستان ۱۳۹۴

با احتساب کلیه تعهدات مرکز از قبیل حق بیمه و مالیات و... شامل موارد زیر است:

- هزینه‌های عملیاتی محقق شده شامل هزینه‌های مصرف آب، برق، گاز، تلفن، تعمیر و نگهداری، شارژ و ملزمومات مصرفی مانند (کاغذ A4، پاکت نامه، کپی، پذیرایی، مازیک، تخته‌پاک‌کن، سی‌دی، خودکار) که در تابستان ۱۳۹۴ در خود مرکز استفاده شده است.

- هزینه‌های شارژ اینترنت با سرعت و پهنای باند و حجم ترافیک مشخص که پاسخگوی نیاز مرکز باشد.

- هزینه‌های پشتیبانی سایت اینترنتی؛ مرکز طی قراردادی که با یک شرکت خصوصی منعقد می‌کند، این شرکت را متعهد می‌کند تا امور مربوط به رفع عیوب و پشتیبانی سایت، انجام ویرایش‌های مورد نیاز مرکز و امنیت سایت مورد نظر را تأمین کند.

- هزینه‌های پذیرایی و صرف نهار در برخی از روزها مانند برگزاری آزمون‌های میان‌ترم، پایان‌ترم، مصاحبه حضوری فراگیران و... بنا بر ترافیک کاری و نیاز مرکز به حضور همکاران و مدرسان از صبح تا عصر و به دلیل اینکه در این شعبه از جهاد دانشگاهی برای همکاران نهار سرو نمی‌شود.

- هزینه‌های تبلیغات و بازاریابی؛ مرکز جهت معرفی خدمات قابل ارائه خود در ایامی خاص در سطح شهر، اقدام به تبلیغ از طریق نصب بنر، پخش آگهی، رایزنی و عقد قرارداد با سازمان‌ها می‌کند.

جدول ۵- گزارش هزینه‌های مصرفی مرکز آموزش در تابستان سال ۹۴

ردیف	نوع هزینه	(ریال) مبلغ هزینه
۱	هزینه‌های عملیاتی	۲۵۸,۲۵۶,۶۶۶
۲	هزینه شارژ اینترنت	۳,۰۰۰,۰۰۰
۳	پشتیبانی سایت اینترنتی	۳,۹۲۰,۴۷۳
۷	هزینه نهار در میان‌ترم و پایان‌ترم ۷۰ لنفر	۶,۶۵۰,۰۰۰
۸	هزینه بازاریابی	۴۹,۸۷۰,۳۰۰
جمع کل		۳۲۱,۶۹۷,۴۳۹

تعیین هزینه‌های استهلاک مرکز آموزش در تابستان ۱۳۹۴

سه نوع اموال و دارایی وجود دارد که شامل استهلاک می‌شود:

- ساختمان: مرکز آموزش مورد نظر، مالک اصلی ساختمان مورد استفاده است. روش هزینه‌یابی ساختمان از نوع نزولی سالانه ۷٪ است و سال شروع عمر دارایی از سال ۱۳۸۷ است.

- اثاثه و منصوبات: شامل میز، صندلی، کولر، موتورخانه، کمد، کتابخانه، فایل بایگانی و از این قبیل لوازم اداری آموزشی موجود در مرکز آموزش کوتاه‌مدت است. برای محاسبه استهلاک اثاثه و منصوبات بر اساس قوانین حسابداری از روش مستقیم ده ساله استفاده شده است.

- کامپیوتر و ماشین‌آلات اداری: شامل کامپیوتر، پرینتر، سیستم‌های صوتی موجود در مرکز، سیستم‌های تصویری موجود در مرکز و اموالی از این قبیل است که شامل استهلاک سالانه هستند و سال شروع عمر این دارایی‌های موجود در مرکز از سال ۱۳۹۰ است. روش محاسبه استهلاک کامپیوتر و ماشین‌آلات اداری مرکز بر اساس قوانین حسابداری از نوع مستقیم ده ساله است.

در جدول زیر هزینه‌های استهلاک مرکز آموزش کوتاه‌مدت مورد نظر در تابستان سال ۱۳۹۴ ارائه می‌گردد.

جدول ۶- گزارش هزینه‌های استهلاک مرکز آموزش کوتاه‌مدت مورد مطالعه

در تابستان سال ۱۳۹۴

ردیف	هزینه‌های استهلاکی	تاریخ تابستان ۱۳۹۴	هزینه‌های استهلاکی مبالغه‌آور	درصد استهلاکی	هزینه‌های دستگاهی سالانه	هزینه‌های دستگاهی سال ۱۳۹۴	نحوی تقدیر	تعداد شال	هزینه مجاور	هزینه‌های استهلاکی	ردیف
۱	استهلاک ساختمان	۸,۶۸۹,۳۹۰	۳۴,۷۵۷,۵۶۱	۷%	۴۹۶,۵۳۶,۵۸۶	۱,۴۸۳,۷۳۹,۵۵۹	نزویلی	۱,۳۸۷			
۲	استهلاک اثاثه و منصوبات	۵۵۸,۶۹۹	۲,۲۳۴,۷۹۵	۱۰%	۲,۲۳۴,۷۹۵	۲۲,۳۴۷,۹۵۰	مستقیم ده ساله	۱,۳۸۵			
۳	استهلاک کامپیووتر و ماشین آلات اداری	۲۰,۶۲۸,۱۲۷	۸۲,۵۱۲,۵۰۸	۲۰%	۸۲۵۱۲۵۰۸	۴۱۲,۵۶۲,۵۴۱	مستقیم پنج ساله	۱,۳۹۰			
	جمع کل	۲۹,۸۷۶,۲۱۶	۱۱۹,۵۰۴,۸۶۴		۵۸۱,۲۸۳,۸۸۹	۱,۹۱۸,۶۵۰,۰۵۰					

محاسبه بهای تمام شده کلاس‌های تشکیل شده مرکز آموزش کوتاه‌مدت مورد مطالعه

۱. سهم هر کلاس از هزینه حق التدریس مدرسان: حق التدریس هر کلاس بر اساس

جدول حق التدریس است.

۲. سهم هر کلاس از هزینه‌های حقوق و دستمزد و مزایای کارکنان شاغل در

مرکز: با در نظر گرفتن تعداد کلاس‌های تشکیل شده در مرکز، تسهیم و

سرشکن می‌شود؛ یعنی از تقسیم کل هزینه حقوق و دستمزد و مزایای کارکنان

مرکز بر تعداد کلاس‌های تشکیل شده در مرکز، سهم هر کلاس از این هزینه‌ها

به دست می‌آید.

۳. سهم هر کلاس از هزینه دستمزدهای جانبی مرکز: با در نظر گرفتن تعداد

کلاس‌های تشکیل شده در مرکز، تسهیم و سرشکن می‌شود. از تقییم هزینه

دستمزدهای جانبی مرکز بر تعداد کلاس‌های تشکیل شده، سهم هر کلاس

بدست می‌آید.

۴. سهم هر کلاس از هزینه‌های استهلاک: هزینه‌های استهلاک مرکز نیز با در نظر

گرفتن تعداد کلاس‌های تشکیل شده در مرکز، تسهیم و سرشکن می‌شود. از تقسیم هزینه‌های استهلاک بر تعداد کلاس‌های تشکیل شده، سهم هر کلاس به دست می‌آید.

۵. سهم هر کلاس از هزینه‌های عملیاتی مرکز: با افزایش تعداد فراغیران مرکز، هزینه‌های عملیاتی مرکز نیز افزایش می‌یابد و با کاهش تعداد فراغیران، این هزینه‌ها نیز کاهش می‌یابد. بنابراین با در نظر گرفتن تعداد فراغیران مرکز، تسهیم و سرشکن می‌شود؛ یعنی از تقسیم کل هزینه‌های عملیاتی مرکز بر تعداد فراغیران، سهم هر فرد به دست می‌آید.

۶. سهم هر کلاس از هزینه‌های مصرفی مرکز: با در نظر گرفتن تعداد کلاس‌های تشکیل شده در مرکز، تسهیم و سرشکن می‌شود؛ یعنی از تقسیم کل هزینه‌های مصرفی بر تعداد کلاس‌های تشکیل شده در مرکز، سهم هر کلاس به دست می‌آید.

جدول ۷- گزارش سر شکن کردن کلیه هزینه‌های کلاس‌های تشکیل شده

مرکز آموزش مورد مطالعه در تابستان ۱۳۹۴

جمع هزینه‌های تمام شده بروگزاری کل کلاس‌های آموزشی	جمع هزینه‌های تمام شده بروگزاری بک کلاس آموزشی	سهم هر کلاس از هزینه‌ای عملیاتی مرکز آموزش (کلی ۱۷۰۴۴۰۶۴۰ ریال)	سهم هر کلاس از هزینه‌ای عملیاتی مرکز آموزش (کلی ۱۷۰۴۴۰۶۴۰ ریال)	سهم هر کلاس از هزینه استهلاکی کامپیوترو و ماشین آلات اداری (کلی ۱۷۷۸۷۶۲۹۰ ریال)	سهم هر کلاس از هزینه استهلاک آننه و منصوبات (کلی ۱۹۹۷۸۷۶۲۹۰ ریال)	سهم هر کلاس از هزینه استهلاک ساختهای (کلی ۹۹۶۸۷۶۲۹۰ ریال)	سهم هر کلاس از هزینه استهلاکی جانبه دستمزد در مرکز (کلی ۱۴۱۴۱۵۰ ریال)	سهم هر کلاس از هزینه ای حقوق و دستمزد کارگران مرکز (کلی ۷۴۸۷۵۶۹۶۰ ریال)	تعداد کلاس‌های تشکیل شده	میانگین نفرات در تمام کلاس‌ها	میانگین نفرات در هر کلاس	مقطع	ردیف	سطح آموزشی	
۱۷۱،۹۴۱،۷۷۳	۴	۱۸۰،۸۵۸،۶۰۰	۳۴۰،۳۰۰	۳۰۰،۳۰۰	۱۱۰،۱۶۷	۲۰۱	۱۱۰،۹۶۷	۱۱۰،۹۶۷	۱۷	۷۸۲	۱۷	۴۶	۱	سبت	سبت

به کارگیری روش هزینه‌بایسی بر مبنای فعالیت (ABC) در .. / ۱۶۳

۱۰۵,۴,۷۷۱	۸۹,۵۸۵,۰,۸۰۳	۴۰,۴۲۸,۰,۹۳۰	۶۴,۶۸۵,۰,۸۸۸	۵۶,۶۹۶,۰,۸۲۲	۱۰۵,۷,۸۱,۱,۱۱	۹	۹	۹۷,۰,۲۸,۱۳۳۱
۷۸,۸۰۲,۶۸۶	۸,۱۴۲,۳۴۶	۸,۰۸۵,۶۸۶	۸,۰۸۵,۶۸۶	۸,۱۴۲,۳۴۶	۸,۰۸۵,۶۸۶	۸,۱۹۹,۰,۰۶	۸,۷۳۵,۶۶۶	۸,۰,۸۵,۶۸۶
۲۴۰,۳,۰۶	۲۴۰,۳,۰۶	۲۴۰,۳,۰۶	۲۴۰,۳,۰۶	۲۴۰,۳,۰۶	۲۴۰,۳,۰۶	۲۴۰,۳,۰۶	۲۴۰,۳,۰۶	۲۴۰,۳,۰۶
۶۷۹,۹۲۱	۱۰۰,۱۹,۸۸۲	۹۶۳,۰,۲۲۱	۱۰۰,۱۹,۸۸۲	۹۶۳,۰,۲۲۱	۱۰۰,۱۹,۸۸۲	۹۶۳,۰,۲۲۱	۹۶۳,۰,۲۲۱	۹۶۳,۰,۲۲۱
۱۱۳,۱۶۷	۱۱۳,۱۶۷	۱۱۳,۱۶۷	۱۱۳,۱۶۷	۱۱۳,۱۶۷	۱۱۳,۱۶۷	۱۱۳,۱۶۷	۱۱۳,۱۶۷	۱۱۳,۱۶۷
۲,۱۱۴	۲,۱۱۴	۲,۱۱۴	۲,۱۱۴	۲,۱۱۴	۲,۱۱۴	۲,۱۱۴	۲,۱۱۴	۲,۱۱۴
۳۲,۹۱۴	۳۲,۹۱۴	۳۲,۹۱۴	۳۲,۹۱۴	۳۲,۹۱۴	۳۲,۹۱۴	۳۲,۹۱۴	۳۲,۹۱۴	۳۲,۹۱۴
۱,۹۶۲,۶۵۷	۱,۹۶۲,۶۵۷	۱,۹۶۲,۶۵۷	۱,۹۶۲,۶۵۷	۱,۹۶۲,۶۵۷	۱,۹۶۲,۶۵۷	۱,۹۶۲,۶۵۷	۱,۹۶۲,۶۵۷	۱,۹۶۲,۶۵۷
۲,۱۹۵,۷۰۴	۲,۱۹۵,۷۰۴	۲,۱۹۵,۷۰۴	۲,۱۹۵,۷۰۴	۲,۱۹۵,۷۰۴	۲,۱۹۵,۷۰۴	۲,۱۹۵,۷۰۴	۲,۱۹۵,۷۰۴	۲,۱۹۵,۷۰۴
۲,۵۲۵,۳۰۰	۲,۵۲۵,۳۰۰	۲,۵۲۵,۳۰۰	۲,۵۲۵,۳۰۰	۲,۵۲۵,۳۰۰	۲,۵۲۵,۳۰۰	۲,۵۲۵,۳۰۰	۲,۵۲۵,۳۰۰	۲,۵۲۵,۳۰۰
kids10	kids9	kids8	kids7	kids6	kids5	kids4	kids3	kids2
۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲

۶۱,۲۰,۳,۸۴۳	۶۱,۰۲۰,۳,۸۴۳	۶۱,۰۲۰,۳,۸۴۳	۹۷,۴۲۲,۳,۹,۸۹	۸۰,۲۲,۰,۴۷۷	۷۷,۹۷,۰,۷۷۴	۷۶,۱۴۰,۹۵۱	۸۴,۶۰,۰,۵۷	۳۰,۷۵,۶,۲۶۱
۸,۷۴۳,۴,۰۶	۸,۷۴۳,۴,۰۶	۸,۷۴۳,۴,۰۶	۸,۸۸۵,۶,۷۲۶	۸,۹۱۱,۳,۳۸۶	۸,۶۳۰,۰,۸۶	۸,۴۶۰,۰,۱۰۶	۸,۴۶۰,۰,۱۰۶	۷,۶۸۹,۰,۹۵
۲۴۰,۳,۰۶	۲۴۰,۳,۰۶	۲۴۰,۳,۰۶	۲۴۰,۳,۰۶	۲۴۰,۳,۰۶	۲۴۰,۳,۰۶	۲۴۰,۳,۰۶	۲۴۰,۳,۰۶	۲۴۰,۳,۰۶
۱,۰۷۶,۵۴۲	۱,۰۷۶,۵۴۲	۱,۰۷۶,۵۴۲	۱,۰۸۹,۸۶۲	۱,۰۴۶,۵۲۲	۹۶۳,۲۲۱	۷۹۳,۲۴۱	۷۹۳,۲۴۱	۵۶۶,۶,۰۱
۱۱۳,۱۶۷	۱۱۳,۱۶۷	۱۱۳,۱۶۷	۱۱۳,۱۶۷	۱۱۳,۱۶۷	۱۱۳,۱۶۷	۱۱۳,۱۶۷	۱۱۳,۱۶۷	۱۱۳,۱۶۷
۲,۱۱۴	۲,۱۱۴	۲,۱۱۴	۲,۱۱۴	۲,۱۱۶	۲,۱۱۶	۲,۱۱۶	۲,۱۱۶	۲,۱۱۶
۳۲,۹۱۴	۳۲,۹۱۴	۳۲,۹۱۴	۳۲,۹۱۴	۳۲,۹۱۴	۳۲,۹۱۴	۳۲,۹۱۴	۳۲,۹۱۴	۳۲,۹۱۴
۱,۹۶۲,۵۵۷	۱,۹۶۲,۵۵۷	۱,۹۶۲,۵۵۷	۱,۹۶۲,۵۵۷	۱,۹۶۲,۵۵۷	۱,۹۶۲,۵۵۷	۱,۹۶۲,۵۵۷	۱,۹۶۲,۵۵۷	۱,۹۶۲,۵۵۷
۲,۱۹۵,۷۰۴	۲,۱۹۵,۷۰۴	۲,۱۹۵,۷۰۴	۲,۱۹۵,۷۰۴	۲,۱۹۵,۷۰۴	۲,۱۹۵,۷۰۴	۲,۱۹۵,۷۰۴	۲,۱۹۵,۷۰۴	۲,۱۹۵,۷۰۴
۳,۱۲۰,۰۰۰	۳,۱۲۰,۰۰۰	۳,۱۲۰,۰۰۰	۳,۱۲۰,۰۰۰	۳,۱۲۰,۰۰۰	۳,۱۲۰,۰۰۰	۳,۱۲۰,۰۰۰	۳,۱۲۰,۰۰۰	۲,۵۶,۰۰۰
۱۲۲	۱۲۲	۱۲۲	۱۲۲	۱۹۸	۱۵۳	۱۲۶	۱۴۰	۴۰
۱۹	۱۹	۱۹	۱۹	۲۱	۲۲	۱۷	۱۴	۱۰
۷	۷	۷	۱۱	۹	۹	۹	۱۰	۴
L5	L4	L3	L2	L1	B3	B2	B1	kids11
۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱

سطح نوجوانان

۴۵,۲۱۰,۵۲۸	۳۶,۴۰۰,۳۰,۰,۶۳	۴۵,۵,۰,۸۲۹	۲۵,۹۴۹,۷۸۲	۵۴,۰,۲۶۴,۴۶۴	۴۶,۳۵۳,۲,۷۲	۴۶,۳,۵۷,۰,۳۱	۶۴۴,۴۹۹,۷۸۲	۷۳,۷۱۷,۲۶۷,۸۷۸
۹,۰,۴۴۱,۱۰۶	۹,۱,۰,۰,۷۶۶	۹,۱,۰,۰,۷۶۶	۸,۹۸۷,۴۴۶	۹,۰,۴۴,۱,۰۶	۹,۲۷,۷,۷۴۶	۹,۳۳۷,۷,۴۰۶	۹,۳۱۴,۰,۸۶	۹,۲,۱۴,۰,۸۶
۲۴۰,۳,۰۶	۲۴۰,۳,۰۶	۲۴۰,۳,۰۶	۲۴۰,۳,۰۶	۲۴۰,۳,۰۶	۲۴۰,۳,۰۶	۲۴۰,۳,۰۶	۲۴۰,۳,۰۶	۲۴۰,۳,۰۶
۷۹۳,۲۴۱	۸۴۹,۹,۰۱	۷۳۶,۰۸۱	۷۹۳,۰۲۴۱	۱,۰۱۹,۰۸۲	۱,۰۷۶,۵۴۲	۹۶۰,۳۰۲۱	۹۶۰,۲۶۲۱	۹۶۰,۲۶۲۱
۱۱۳,۱۶۷	۱۱۲,۱۶۷	۱۱۳,۱۶۷	۱۱۳,۱۶۷	۱۱۳,۱۶۷	۱۱۳,۱۶۷	۱۱۳,۱۶۷	۱۱۳,۱۶۷	۱۱۳,۱۶۷
۲,۱۱۴	۲,۱۱۴	۲,۱۱۶	۲,۱۱۶	۲,۱۱۶	۲,۱۱۶	۲,۱۱۶	۲,۱۱۶	۲,۱۱۶
۳۲,۹۱۴	۳۲,۹۱۴	۳۲,۹۱۴	۳۲,۹۱۴	۳۲,۹۱۴	۳۲,۹۱۴	۳۲,۹۱۴	۳۲,۹۱۴	۳۲,۹۱۴
۱,۹۶۲,۵۵۷	۱,۹۶۲,۵۵۷	۱,۹۶۲,۵۵۷	۱,۹۶۲,۵۵۷	۱,۹۶۲,۵۵۷	۱,۹۶۲,۵۵۷	۱,۹۶۲,۵۵۷	۱,۹۶۲,۵۵۷	۱,۹۶۲,۵۵۷
۲,۱۹۵,۷۰۴	۲,۱۹۵,۷۰۴	۲,۱۹۵,۷۰۴	۲,۱۹۵,۷۰۴	۲,۱۹۵,۷۰۴	۲,۱۹۵,۷۰۴	۲,۱۹۵,۷۰۴	۲,۱۹۵,۷۰۴	۲,۱۹۵,۷۰۴
۳,۷۰۴,۰۰۰	۳,۷۰۴,۰۰۰	۳,۷۰۴,۰۰۰	۳,۷۰۴,۰۰۰	۳,۷۰۴,۰۰۰	۳,۷۰۴,۰۰۰	۳,۷۰۴,۰۰۰	۳,۷۰۴,۰۰۰	۳,۷۰۴,۰۰۰
L14	L13	L12	L11	L10	L9	L8	L7	L6
۲۸	۲۷	۲۶	۲۵	۲۴	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰

سطح بزرگ سالان

۲۰۲۳۸۲۱۲۸۹۷	۵۴۲۶۴۶۴۳۴	۲۹۰۴۱۰۶	۲۴۰۳۰۶	۷۹۳۲۴۱	۱۱۳۱۶۷	۲۰۱۱۶	۳۲۰۹۱۴	۱۰۵۶۲۱	۲۰۱۹۵۷	۳۰۴۰۰۰۰	۱۴	۰	۱۵	۲۹
جمع کل														

در زیر، جدول تخصیص کلیه هزینه‌های مرکز به کلاس‌های تشکیل شده و همچنین جدول تخصیص کلیه هزینه‌های مرکز بر حسب هر ساعت خدمات آموزشی ارائه شده به فراغیران مرکز در طی یک ترم ارائه شده است.

جدول ۸- جدول تعیین ریزبهای تمام شده خدمات آموزشی ارائه شده در مرکز آموزش

کوتاه‌مدت جهاد دانشگاهی شعبه ارومیه در تابستان ۱۳۹۴

سطح آموزشی	ردیف	مقطع	تعداد کلاس‌های تشکیل شده در هر کلاس	میزان گین نفرات در هر کلاس	تعداد ساعت تشکیل شده در یک ترم	آموزشی	نوع	کلاس آموزشی در یک ترم آموزشی	جمع هزینه‌های تمام شده بزرگواری یک کلاس آموزشی در یک ساعت آموزشی	جمع هزینه‌های تمام شده بزرگواری یک کلاس آموزشی در یک ساعت آموزشی	جمع هزینه‌های تمام شده بزرگواری یک کلاس آموزشی در یک ساعت آموزشی	مجموع هزینه‌های تمام شده از راهه خدمت آموزشی برای یک نفر در یک ساعت آموزشی			
سطح کودکان	۱	kids1	۱۷	۴۶	۴۰	۴۷۵,۶۲۹	۲۰۲,۱۴۲	۸,۰۸۵,۶۸۶	۱۱,۸۹۱	۴۷۵,۶۲۹	۲۰۲,۱۴۲	۸,۰۸۵,۶۸۶	۴۰	۱۷	۴۷۵,۶۲۹
	۲	kids2	۱۲	۱۲	۴۰	۴۷۵,۶۲۹	۲۰۲,۱۴۲	۸,۰۸۵,۶۸۶	۱۱,۸۹۱	۴۷۵,۶۲۹	۲۰۲,۱۴۲	۸,۰۸۵,۶۸۶	۴۰	۱۷	۴۷۵,۶۲۹
	۳	kids3	۱۶	۱۶	۴۰	۴۱۲,۷۸۳	۲۰۶,۳۹۲	۸,۲۵۵,۶۶۶	۱۰,۳۲۰	۴۱۲,۷۸۳	۲۰۶,۳۹۲	۸,۲۵۵,۶۶۶	۴۰	۲۰	۴۱۲,۷۸۳
	۴	kids4	۱۹	۱۹	۴۰	۴۳۱,۵۲۷	۲۰۴,۹۷۵	۸,۱۹۹,۰۰۶	۱۰,۷۸۸	۴۳۱,۵۲۷	۲۰۴,۹۷۵	۸,۱۹۹,۰۰۶	۴۰	۱۹	۴۳۱,۵۲۷
	۵	kids5	۱۰	۱۰	۴۰	۴۷۵,۶۲۹	۲۰۲,۱۴۲	۸,۰۸۵,۶۸۶	۱۱,۸۹۱	۴۷۵,۶۲۹	۲۰۲,۱۴۲	۸,۰۸۵,۶۸۶	۴۰	۱۷	۴۷۵,۶۲۹
	۶	kids6	۷	۷	۴۰	۴۵۲,۳۵۳	۲۰۳,۵۵۹	۸,۱۴۲,۳۴۶	۱۱,۳۰۹	۴۵۲,۳۵۳	۲۰۳,۵۵۹	۸,۱۴۲,۳۴۶	۴۰	۱۸	۴۵۲,۳۵۳
	۷	kids7	۸	۸	۴۰	۴۷۵,۶۲۹	۲۰۲,۱۴۲	۸,۰۸۵,۶۸۶	۱۱,۸۹۱	۴۷۵,۶۲۹	۲۰۲,۱۴۲	۸,۰۸۵,۶۸۶	۴۰	۱۷	۴۷۵,۶۲۹

۱۱,۸۹۱	۴۷۵,۶۲۹	۲۰۲,۱۴۲	۸,۰۸۵,۶۸۶	۴۰	۱۷	۵	kids8	۸	
۱۱,۳۰۹	۴۵۲,۳۵۳	۲۰۳,۵۵۹	۸,۱۴۲,۳۴۶	۴۰	۱۸	۱۱	kids9	۹	
۱۶,۲۵۵	۶۵۰,۱۹۹	۱۹۵,۰۶۰	۷,۸۰۲,۳۸۶	۴۰	۱۲	۲	kids10	۱۰	
۱۹,۲۲۳	۷۶۸,۹۰۷	۱۹۲,۲۲۷	۷,۶۸۹,۰۶۵	۴۰	۱۰	۴	kids11	۱۱	
۱۵,۱۰۷	۶۰۴,۲۹۳	۲۱۱,۵۰۳	۸,۴۶۰,۱۰۶	۴۰	۱۴	۱۰	B1	۱۲	سطح نوجوانان
۱۵,۱۰۷	۶۰۴,۲۹۳	۲۱۱,۵۰۳	۸,۴۶۰,۱۰۶	۴۰	۱۴	۹	B2	۱۳	
۱۲,۶۹۱	۵۰۷,۶۵۲	۲۱۵,۷۵۲	۸,۶۳۰,۰۸۶	۴۰	۱۷	۹	B3	۱۴	
۱۰,۱۲۹	۴۰۵,۱۵۴	۲۲۲,۸۳۵	۸,۹۱۳,۳۸۶	۴۰	۲۲	۹	L1	۱۵	
۱۰,۵۴۴	۴۲۱,۷۴۹	۲۲۱,۴۱۸	۸,۸۵۶,۷۲۶	۴۰	۲۱	۱۱	L2	۱۶	
۱۱,۵۰۴	۴۶۰,۱۷۹	۲۱۸,۵۸۵	۸,۷۴۳,۴۰۶	۴۰	۱۹	۷	L3	۱۷	
۱۱,۵۰۴	۴۶۰,۱۷۹	۲۱۸,۵۸۵	۸,۷۴۳,۴۰۶	۴۰	۱۹	۷	L4	۱۸	
۱۱,۵۰۴	۴۶۰,۱۷۹	۲۱۸,۵۸۵	۸,۷۴۳,۴۰۶	۴۰	۱۹	۷	L5	۱۹	
۱۳,۵۵۰	۵۴۲,۰۰۵	۲۳۰,۳۵۲	۹,۲۱۴,۰۸۶	۴۰	۱۷	۸	L6	۲۰	
۱۳,۵۵۰	۵۴۲,۰۰۵	۲۳۰,۳۵۲	۹,۲۱۴,۰۸۶	۴۰	۱۷	۷	L7	۲۱	
۱۲,۲۷۳	۴۹۰,۹۱۶	۲۳۳,۱۸۵	۹,۳۲۷,۴۰۶	۴۰	۱۹	۵	L8	۲۲	
۱۲,۸۷۶	۵۱۵,۰۴۱	۲۲۱,۷۶۹	۹,۲۷۰,۷۴۶	۴۰	۱۸	۵	L9	۲۳	
۱۶,۱۵۰	۶۴۶,۰۰۸	۲۲۶,۱۰۳	۹,۰۴۴,۱۰۶	۴۰	۱۴	۶	L10	۲۴	
۱۷,۲۸۴	۶۹۱,۳۴۲	۲۲۴,۶۸۶	۸,۹۸۷,۴۴۶	۴۰	۱۳	۴	L11	۲۵	
۱۵,۱۶۸	۶۰۶,۷۱۸	۲۲۷,۵۱۹	۹,۱۰۰,۷۶۶	۴۰	۱۵	۵	L12	۲۶	
۱۵,۱۶۸	۶۰۶,۷۱۸	۲۲۷,۵۱۹	۹,۱۰۰,۷۶۶	۴۰	۱۵	۴	L13	۲۷	
۱۶,۱۵۰	۶۴۶,۰۰۸	۲۲۶,۱۰۳	۹,۰۴۴,۱۰۶	۴۰	۱۴	۵	L14	۲۸	
۱۶,۱۵۰	۶۴۶,۰۰۸	۲۲۶,۱۰۳	۹,۰۴۴,۱۰۶	۴۰	۱۴	۶	L15	۲۹	

بررسی نتایج تحقیق

در مدل سنتی حسابداری مورد استفاده در این مرکز، کلیه هزینه‌ها محقق شده با هم تجمعی می‌شد و با کسر از مبلغ ریالی به دست آمده از مبلغ درآمد محقق شده، فقط میزان کلی سود و یا زیان مرکز در تابستان ۱۳۹۴ تعیین می‌شد. باید اشاره کرد که در محاسبه حقوق، دستمزد و مزایای کارکنان در مدل سنتی، یک برابر حقوق بازنشستگی اعضا منظور نمی‌شود و جمع کلی مبلغ حق التدریس مدرسان به صورت یک جمع کل

۱۶۸ / آموزش در علوم انسانی، شماره دوم، پاییز و زمستان ۱۳۹۵
در نظر گرفته می‌شود. در جدول زیر، نحوه هزینه‌یابی مرکز به روش سنتی آمده است.

جدول ۹- هزینه‌یابی مرکز آموزش کوتاه‌مدت مورد مطالعه به روش سنتی در تابستان ۹۴

ردیف	عنوان هزینه	مبلغ هزینه
۱	حق التدریس مدرسان	۷۹۸,۰۷۲,۸۳۲
۲	حقوق، دستمزد و مزایای کارکنان	۵۶۴,۰۳۱,۷۷۸
۳	هزینه‌های داخلی مرکز	۸۲۱,۸۳۸,۸۴۴
۴	هزینه‌های استهلاک مرکز	۲۹,۸۷۶,۲۱۶
جمع کل هزینه ها		۲,۲۱۳,۸۱۹,۶۷۰

با توجه به داده‌ها و نتایج به دست آمده از جداول سرشکن کردن هزینه‌ها به فعالیت‌های مرکز، اطلاعات کاربردی زیر به دست آمد:

۱. امکان تعیین بهای تمام‌شده برگزاری هر کلاس آموزشی از هر مقطع آموزشی
۲. امکان تعیین دقیق‌تر بهای تمام‌شده برگزاری یک ساعت از هر کلاس آموزشی
۳. امکان تعیین دقیق‌تر بهای تمام‌شده برگزاری یک ساعت از هر کلاس آموزشی برای هر فرآگیر
۴. امکان تعیین سود و یا زیان برگزاری هر کلاس آموزشی از هر مقطع آموزشی باید در نظر گرفت که در سیستم سنتی، امکان دستیابی به نتایجی که از انجام روش هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت در مرکز مورد مطالعه حاصل می‌شود، وجود ندارد.

- سوال اول: آیا به کارگیری مدل هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت در مراکز خدماتی آموزشی کاربرد دارد؟

با توجه به نتایج به دست آمده بالا می‌توان ادعا کرد که به کارگیری مدل هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت در مراکز خدماتی آموزشی کاربرد دارد. سؤال اول ما در این پژوهش مورد قبول است.

- سوال دوم: آیا به کارگیری مدل هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت در مراکز خدماتی آموزشی موجب محاسبه واقعی‌تر هزینه‌ها می‌شود؟

با توجه به نتایج به دست آمده بالا می‌توان ادعا کرد که به کارگیری مدل هزینه‌یابی

_____ به کارگیری روش هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت (ABC) در .. / ۱۶۹ بر مبنای فعالیت در مراکز خدماتی آموزشی موجب محاسبه واقعی‌تر هزینه‌ها نسبت به سیستم سنتی مورد استفاده در مرکز می‌شود.

محدودیت‌های تحقیق

۱. هزینه‌های تخصیص‌یافته از قسمت ستادی آذربایجان غربی به صورت دقیق‌تر و صحیح‌تر نسبت به مدل حسابداری بر مبنای فعالیت نیست و این باعث می‌شود تخصیص هزینه‌ها به صورت هزینه سریار انجام شود.
۲. تخصیص حقوق و دستمزد و مزایای معاون آموزشی به مرکز آموزش کوتاه‌مدت مورد مطالعه به صورت دقیق‌تر نسبت به مدل حسابداری بر مبنای فعالیت نیست.

پیشنهادها

پیشنهادهای کاربردی بر پایه یافته‌های تحقیق

پژوهش حاضر می‌تواند پیشنهادهایی را برای هرچه بهتر شدن سیستم آموزش کوتاه‌مدت زبان انگلیسی به همراه داشته باشد. از جمله اینکه با استفاده از نتایج تحقیق، کلاس‌هایی را که میانگین نفرات در آنها کمتر است، با هم ادغام کرد تا از این طریق، هزینه‌های برگزاری کلاس‌ها کمتر شود و در نهایت هزینه خدمات آموزشی ارائه شده کاهش یابد و به تبع آن سود مرکز افزایش یابد.

پیشنهادهایی برای پژوهش‌های بعدی

پیشنهاد می‌شود در آینده، پژوهش‌ها و تحقیقاتی در زمینه‌های زیر انجام پذیرد:

۱. استفاده از روش هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت در دیگر مراکز آموزش کوتاه‌مدت استان آذربایجان غربی
۲. استفاده از روش هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت در کل مراکز آموزش کوتاه‌مدت کشور
۳. انجام تحقیقات و مطالعات تطبیقی بین مراکز آموزش کوتاه‌مدت کل کشور
۴. استفاده از روش هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت در تمامی شعبه‌ها و قسمت‌های مجموعه مربوطه استان که در زمینه‌های دیگر فعالیت می‌کنند و تعیین هزینه‌های کل یک واحد در استان بر مبنای فعالیت.

منابع

- جبارزاده، سعید و بابک مرادی (۱۳۹۳) «هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت زمان‌گرا در مؤسسه‌آموزش عالی (مطالعه موردی: دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه»، ماهنامه پژوهش‌های مدیریت و حسابداری، ۱، شماره ۹.
- خادمی‌پور، احمد و عیسی اکبری نفچالی (۱۳۹۲) «هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت زمان‌گرا»، دومین کنفرانس ملی حسابداری، مدیریت مالی و سرمایه‌گذاری، صص ۱۵-۱۳.
- طالبنیا، قاسم و میلاد حسنی (۱۳۹۰) «حسابداری تعهدی و عوامل مؤثر در به کارگیری آن در سازمان‌های دولتی»، مجله حسابرس، ۸(۵۵)، ص ۶۶.
- عباسی، الهام و محمد صابری (۱۳۹۱) «کاربرد روش‌های هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت و سنتی در محاسبه قیمت تمام‌شده آموزش دانشجویان، گروه علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی پژوهش در نظام‌های آموزشی»، ۴(۸)، صص ۱۰۹-۱۳۴.
- عباسی، الیاس (۱۳۹۱) «کاربرد هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت در رشته‌های تحصیلی علوم انسانی، ارشد علوم انسانی دانشگاه آزاد اسلامی، حسابداری مدیریت»، ۵(۱۳)، صص ۱۱۳-۱۳۸.
- نمازی، محمد و کاظم شمس‌الدینی (۱۳۹۵) «بررسی تأثیر منحنی یادگیری بر سیستم هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت عملگر»، فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مدیریت، ۹(۲۹)، ص ۹۵.
- Ball, R, and L, Shivakumar (2006) "The role of accruals in asymmetrically timely gain and loss recognition", Journal of Accounting Research 44 (2): 207-242.
- Ball, R , Robin, A, Sadka, G (2006) Is Accounting Conservatism Due to Debt or Markets? A Test of “Contracting” Versus “Value Relevance” Theories of Accounting, Working paper, University of Chicago.
- Ball, R, Kothari, S, P, Nikolaev, V (2009) Econometrics of the Basu Asymmetric Timeliness Coefficient and the Accounting Conservatism, Working paper, University ofChicago.
- Barrett, P (1993) “Managing in an Accrual Accounting Environment”, Paper Presented to RIPA, Conference (Canberra, 26 February).
- Cooper R, Kaplan R, S (1992) ABC Measuring the Cost of Resource Usage, Accounting Horizons 1992; 2- 13.
- Ernest, Young (2000) A Study to Develop a Costing Methodology for the Australian Higher Education Sector 2000.
- Hermiston J (1999) A Guide to Building an Educational Costing Model, Eighth Annual Conference of Canadian Institutional Research and Planning Association.
- Kolb, Alice Y (2005) "The Kolb learning style inventory—version 3, 1 2005 technical specifications "Boston, MA: Hay Resource Direct 200, 2005.
- Loudder, M, I, Khurana, R, Sawyers, C, Cordery, C, Johnson, J, Lowe and R,

_____ به کارگیری روش هزینه‌بایی بر مبنای فعالیت (ABC) در .. / ۱۷۱

Wunderle (1992) The information content of audit qualifications, Auditing: A Journal of Practice and Theory 11:1, 69–82.

Turny, P (1997) Activity Based Costing”Kogan Page.

Archive of SID